

Kabila trenca l'aïllacionisme del seu pare

El relleu a la presidència del Congo, motivat per l'assassinat de Laurent Kabila, ha obert una nova etapa en les relacions internacionals d'aquest país centrafricà.

El fill de l'ex-cap d'estat i successor al càrrec, Joseph Kabila, ja s'ha entrevistat amb autoritats europees i dels Estats Units, amb la intenció de desbloquejar un conflicte que des de fa dos anys i mig manté en guerra el país.

El nou president de la República Democràtica del Congo, Joseph Kabila, ha desencadenat una ofensiva diplomàtica que ha sorprès les capitals occidentals i africanes que el consideraven un militar temorec i gris, incapaç de canviar la política aïllacionista i de confrontació del seu pare, Laurent-Désiré Kabila, assassinat el 16 de gener proppassat a Kinshasa.

En una setmana intensa, Joseph Kabila es va reunir a París amb el president francès, Jacques Chirac; a Washington, amb el secretari nord-americà d'Estat, Colin Powell, i amb el cap d'estat de Rwanda, Paul Kagame; i a Brussel·les, amb el primer ministre belga, Guy Verhofstadt. A tots, els va assegurar que estava disposat a dialogar amb l'oposició i a respectar els acords de Lusaka del 1999 per posar fi a la guerra que destrueix el país des de l'agost del 1998.

En aquest conflicte, que ha causat desenes de milers de morts i que amenaça l'estabilitat de l'Àfrica central, hi participen tropes de sis països estrangers. Angola, Zimbabwe i Namíbia donen suport al govern de Kabila, i Rwanda, Uganda i Burundi en donen als dos grups rebels que controlen extenses zones de l'est del Congo.

La reunió amb Powell confirma que una de les prioritats de Kabila és de millorar les relacions amb els Estats Units, deteriorades durant la presidència del seu pare. Laurent Kabila s'havia ene-

mistat amb Washington rebutjant les investigacions sobre les violacions dels drets humans i acostant-se a dues de les bèsties negres de la diplomàcia nord-americana, el cubà Fidel Castro i el libí Muammar el-Gaddafi.

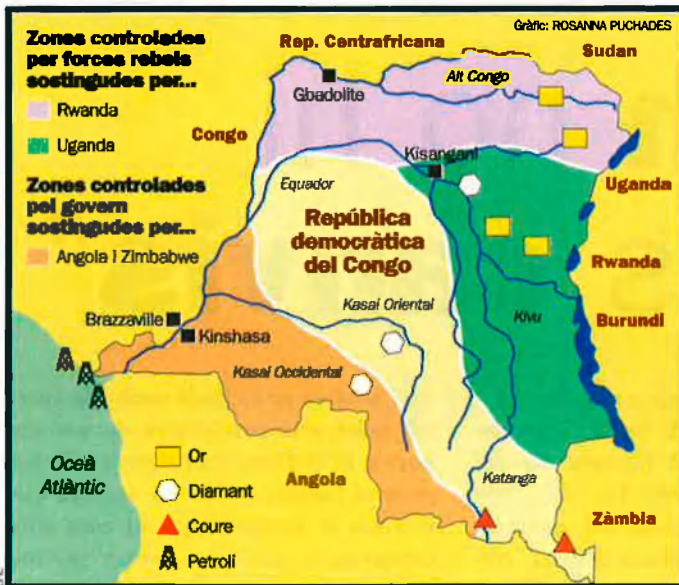
Pèssima relació amb Washington.

Una pèssima relació amb Washington i la intransigència, demostrada a negar-se a cedir gens d'espai a l'oposició no armada, feren de Kabila pare el principal obstacle de la pacificació del país. En el conflicte de la República Democràtica del Congo, els Estats Units donen suport diplomàtic a Rwanda i Uganda, els aliats més importants de la regió.

El portaveu del Departament d'Estat va afirmar que Powell, que un dia abans s'havia reunit amb Kagame, havia assegurat als dos estadistes africans que la resolució del conflicte exigia l'aplicació dels acords de Lusaka i "la desmobilització dels grups armats i la retirada de les forces estrangeres".

En unes declaracions al diari *The Washington Post*, Kagame va dir que es mostrava disposat a retirar les tropes desplegades a l'est del Congo sempre que rebés garanties que les milícies no actuarien a partir d'aquest territori. A l'est del Congo hi ha refugiades les milícies, en bona part d'ètnia hutu, que van causar el genocidi del 1994 a Rwanda i que fan incursions periòdiques al país veí.

Kabila va aprofitar el viatge als Estats

Joseph Kabila, nou president del Congo, jura el càrrec el passat 26 de gener al Palau de la Nació de Kinshasa.

Units per comparèixer davant el Consell de Seguretat de les Nacions Unides. En la seva intervenció, va assegurar que volia desbloquejar el procés de pau i va demanar que es fixés una data per al desplegament de 5.500 cascos blaus. El desplegament, votat l'any passat, no s'ha dut a terme perquè les Nacions Unides creuen que no hi ha garanties de seguretat per al contingent. Després del fracàs de Sierra Leone, una operació de dubtosa utilitat que costa milions de dòlars a les Nacions Unides i en què van morir desenes de cascos blaus, el secretari general, Kofi Annan, és reticent a emprendre la missió del Congo, si no es respecta l'alto-el-foc previst pels acords de Lusaka.

La crisi del Congo s'analitzarà els dies 21 i 22 de febrer a la seu de les Nacions Unides, en una reunió en la qual participaran els ministres d'Afers Estrangers dels sis països implicats. Hi ha previst que la reunió serveixi per establir les bases del desplegament.

Els pes d'Angola i Rwanda. El representant de l'ONU al Congo, Kamal Morjane, reconeixia que tant Angola com Rwanda no s'havien aprofitat del buit de poder que s'havia produït arran de la mort de Laurent Kabila. "Rwanda s'ha comportat de forma molt digna", va afegir.

"La presència angolana crea un equilibri militar que és, per nosaltres, un factor que ens motiva", va proclamar el di-

plomàtic. Angola és el pilar fonamental del règim de Kabila. Ja ho va ser per al seu pare, que va aconseguir d'aturar l'ofensiva dels rebels del 1998, gràcies a la presència dels soldats anglesos, protectors de la capital.

El govern angolès, que presideix l'ex-marxista José Eduardo dos Santos, destina milions de dòlars mensuals a mantenir el contingent al Congo. Amb la intervenció, Dos Santos demostra la seva capacitat militar, que converteix el país en un aspirant a potència regional, i alhora fustiga les bases de la guerrilla de la Unió Nacional per la Independència Total d'Angola (UNITA), de Jonàs Savimbi.

Després del fracàs de Sierra Leone, Kofi Annan és reticent a emprendre la missió del Congo, si no es respecta l'alto-el-foc previst pels acords de Lusaka.

Segons els diplomàtics occidentals de Kinshasa, els anglesos han apostat per Kabila fill, un desconegut fins fa uns pocs mesos, que va ser traslladat a la capital des de Lubumbashi una vegada mort el seu pare. Els anglesos mantenen excel·lents relacions amb Eddy Kapend, considerat l'ideòleg del règim i ajudant de camp de Laurent Kabila, i amb una bona part dels militars. Per tant, tenen una impressionant capacitat d'influència sobre el règim de Kabila.

Les incògnites que falten per aclarir són el comportament de l'oposició interna no armada, especialment de l'exiliat Étienne Tshisekedi, i dels dos moviments rebels. Tshisekedi, escarmentat per l'actuació de Kabila pare, encara no ha donat una resposta clara a la proposta de diàleg del nou president. Laurent Kabila va rebre el suport de Tshisekedi per enderrocar el president Mobutu Sese Seko el 1997. Això no obstant, una vegada al poder, oblidada la promesa, va perseguir els opositors.

La rebel·lió és molt influïda per dos estats, Uganda i Rwanda, que la financen i armen. L'Agrupació Congoleesa per la Democràcia, dividida en dues faccions enfrontades, controla tot l'est, sobretot les províncies del Kivu nord i el Kivu sud, a més d'una part de Kasai. El Moviment per l'Alliberament del Congo és implantat al nord, a la província d'Equador.

Antoni Castel